

Komiteede infopäev 2021

12.00

- Avasõnad – *Priit Kikas*
- Info- ja turundusosakonna tegemistest – *Priit Kikas*
- Standardiosakonna tegemistest – *Martin Merimaa*
- Standardite ja õigusaktide seostest – *Kairi Andresson-Mikkor*
- Uuest standardimisvaldkondadest – *Maarika Uusmaa*
- EVS/TK 76 „Reaalajamajandus“ tegemistest – *Sirli Heinsoo*

14.00

EVS tegemistest ja plaanidest

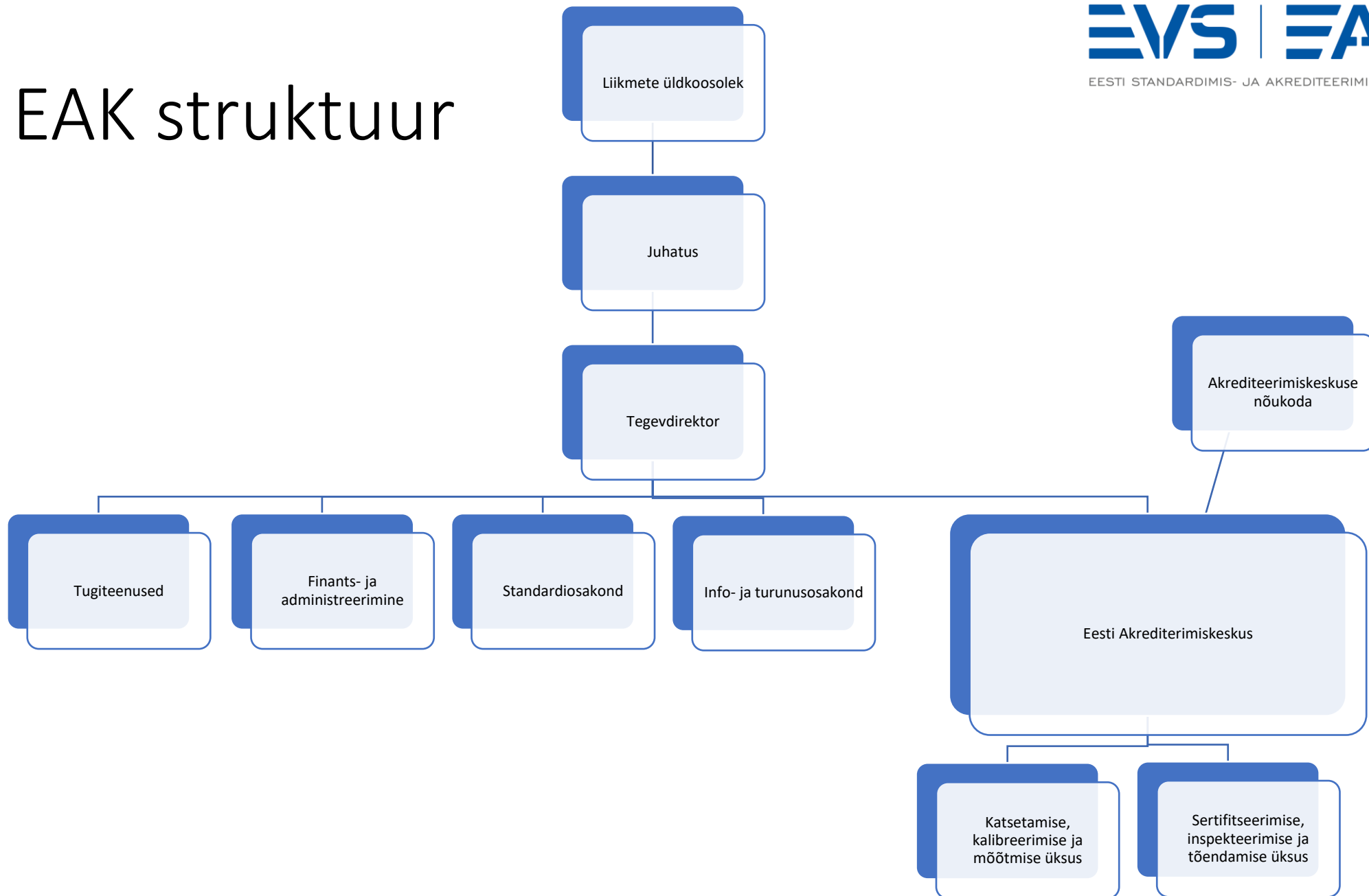
Komiteede infopäev 2021

Priit Kikas
tegevdirektor

EVS | EAK

- Alates 1. jaanuarist 2021 asus EVS pakkuma akrediteerimisteenust, tegutsedes edaspidi nime all MTÜ Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus
- Akrediteerimisteenust pakub MTÜ eraldi põhikirjaline struktuuriüksus. Akrediteerimisteenus on muus tegevusest eraldatud, ühised on klienditeenindus ja tugiteenused.
- Standardimistegevusi ei ole akrediteerimisteenuse lisandumine otseselt mõjutanud.

EVS | EAK struktuur

Tehtud ja lähiajal tehtav

- Oleme võtnud kasutusele uue veebilehe-infosüsteemi
- Kajastame oma tegemisi sotsiaalmeedias (Facebook, LinkedIn)
- Standardite koostamine ja tõlkimine ning osalemine Euroopa ja rahvusvahelises standardimises on jätkunud enam-vähem keskmises mahus.
- Teeme veebilehele komiteede töökeskkonna, kuhu koondame komitee liikmetele kättesaadavana komitee tööks vajalikud materjalid, sh komiteede sisehääletuste läbiviimiseks vajalik töövahend.
- Avaldame veebis uusi komiteeliikmeid standardimisse sissejuhatava e-koolituse

Rahulolu meie teenustega

- 2020 aastal oli 97,5% standardi kasutajatest rahul meie teenustega ning 95% hindab standardi soetamise võimalusi vähemalt mõistlikuks
 - Enim tekitab standardi kasutajate seas probleeme eestikeelse standardite vähesus
- 2020 aastal hindas 95% tehnilise komitee liikmetest meie tuge tehniliste komiteede tööle vähemalt heaks ja 93% olid rahul standardi koostamise võimalustega
- Probleemide ja parenduskohtadena toodi välja:
 - EVS tehnilise komitee töödokumentide kättesaadavust komitee liikmetele
 - Ligipääsu mitte oma komitee käsitusala standarditele
 - Bürokratia kasv standardimisprotsessis
 - Euroopa standardite menetluskiirus (erinevate etappide vahel on vahest aastaid)

Rahulolu meie teenustega

- Enim muret tekitavad aspektid komitee liikmete jaoks:
- 1) Ajaressurss
- 2) Liikmete passiivsus
- 3) Tasustamine
- 4) Ligipääs enamatele standarditele seoses terminite ühtlustamisega
- 5) Koolitused liikmetele standardimisprotsessi kohta

Uus strateegia perioodiks 2022-2025

- Strateegia on koostamisel. Ei ole vajadust suurte muudatuste järele, jätkame suures osas endisel rajal.
 - Jätkame standardi kasutajatele mõeldud teenuste arendamist läbi standardite valiku laiendamise ja digitaalsete teenuste arendamise
 - Standardite tõlkemahud jäävad praegusesse suurusjärku või pigem vähenevad
 - Paneme rohkem rõhku algupärastele initsiatiividele, jätkates Euroopa suunalist tööd praeguses mahus
 - Digitaliseerime standardimisprotsessi
 - Toetame standardimistegevusi uutes valdkondades
 - Töötame edasi standardite ja õigusaktide vahelise kooskõla tagamisega
 - Jätkame standardimisalaste koostuste ja infopäevade korraldamist
 - Toetame vabatahtlikkusel ja võrdsete osapoolte osalusel põhinev standardismudelit

Tänu tähelepanu eest!

Priit Kikas
priit@evs.ee

EVS teenustest komitee liikmetele

Komiteede infopäev 2021

Priit Kikas
tegevdirektor

Võimalus lugeda komiteede käsitlusalas olevaid standardeid

- EVS.ee keskkonda ID-kaardi, Mobiil-ID või Smart-IDga sisse loginud komitee liikmetele
- ID-kaardi, Mobiil-ID või Smart-IDga veebikeskkonda sisse logimiseks tuleb eelnevalt konto ID-kaardiga siduda
- Sidumiseks tuleb minna oma konto halduse lehele ning valida sealt „Ühenda ID-kaardi, Mobiil-ID või Smart-IDga
- Komitee standardid saab otsida kasutades E-poe otsingus „Tehniline komitee“ filtrit „Seotud minu komiteega“
- Standard avaneb sirvimiseks E-poe detailvaates „Loe täisteksti“ valiku alt

Komiteede infoteenus

- Võimalus tellida infoteenus oma komitee käsitusalas olevate standardite kohta infokirja saamiseks
- Infoteenuse saab komitee liige tellida oma konto halduskeskkonnast lingi „Infoteenus“ kaudu
- Infoteenuse lehelt on võimalik komitee liikmel valida „Soovin liituda tehnilise komitee infoteenusega“
- Seejärel saab liitunud liige komitee käsitusalas olevate standardite staatuse muumisel e-kirjaga teavituse, mille kaudu on võimalik saada ülevaade komitee käsitusalas olevates uutest, muudetud või kehtetuks tunnistatud standarditest, samuti arvamusküsitlusele minevatest standardikavanditest
- Näide infoteenuse vaatest:

[Tehniline komitee - Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus \(evs.ee\)](https://evs.ee)

Uued võimalused evs.ee veebilehel

- *Redline* standardid – alates 2020 märtsist koostame populaarsematele standarditele *Redline* versioone. *Redline* versioonid on „jälitatud muudatusega“ versioonid standardite uustöötlustest, milles on esile toodud muudatused võrreldes standardi eelmise versiooniga. *Redline* standard sisaldab alati ka puhas muudatusteta uusversiooni teksti.

Põhitekst + parandus	EVS 812-8:2018 Ehitiste tuleohutus. Osa 8: Kõrghoonete tuleohutus Fire safety of constructions - Part 8: Fire safety of high-rise buildings Uusim versioon Kehtiv alates 16.05.2018	Eesti	 22,86 € koos KM-ga 27,43 € koos KM-ga 22,86 € koos KM-ga	Lisa monitooringusse + Vaata / Osta Eelvaade ▾
-------------------------	--	-------	---	---

Tänu tähelepanu eest!

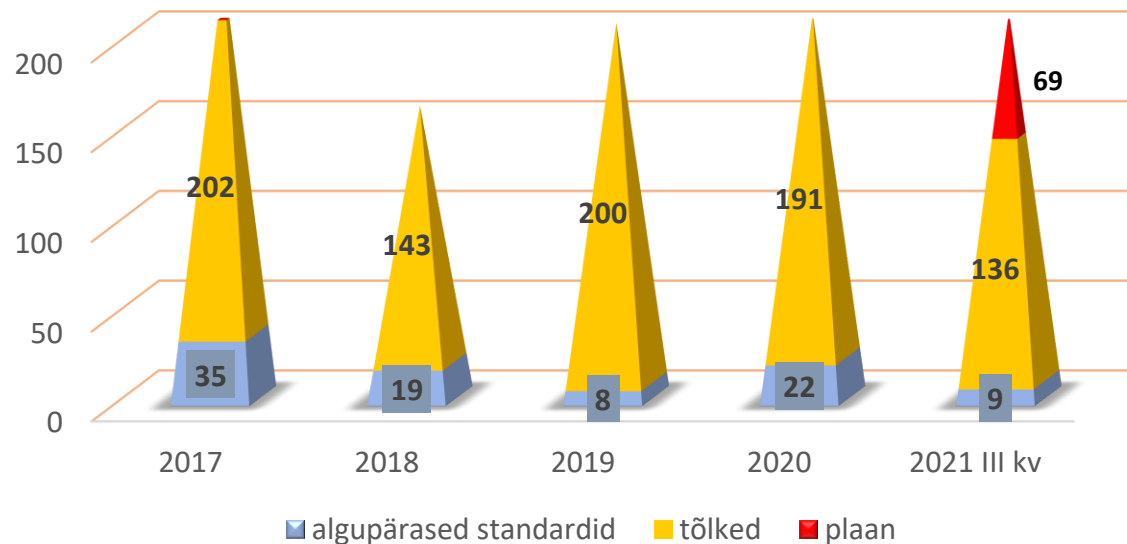
Priit Kikas
priit@evs.ee

Standardiosakonna tegemistest

Martin Merimaa
standardiosakonna juhataja
martin@evs.ee
6055058

Standardite koostamine (1/2)

Avaldatud eestikeelsed standardid

ET & EN samaaegselt:

2017	2018	2019	2020	2021-09
66 tõlget	→ 58	→ 93	→ 80	→ 74

	2017	2018	2019	2020	2021-09
eestikeelsena alavaldatud lehekülgi	9127 lk	6849 lk	7723 lk	9862 lk	6490 lk (+2500 lk)

Pooleli 10-ne algupärase standardi koostamine, sh:

- 8 kehtiva standardi uustöötlust
- 2 uut mõtet:

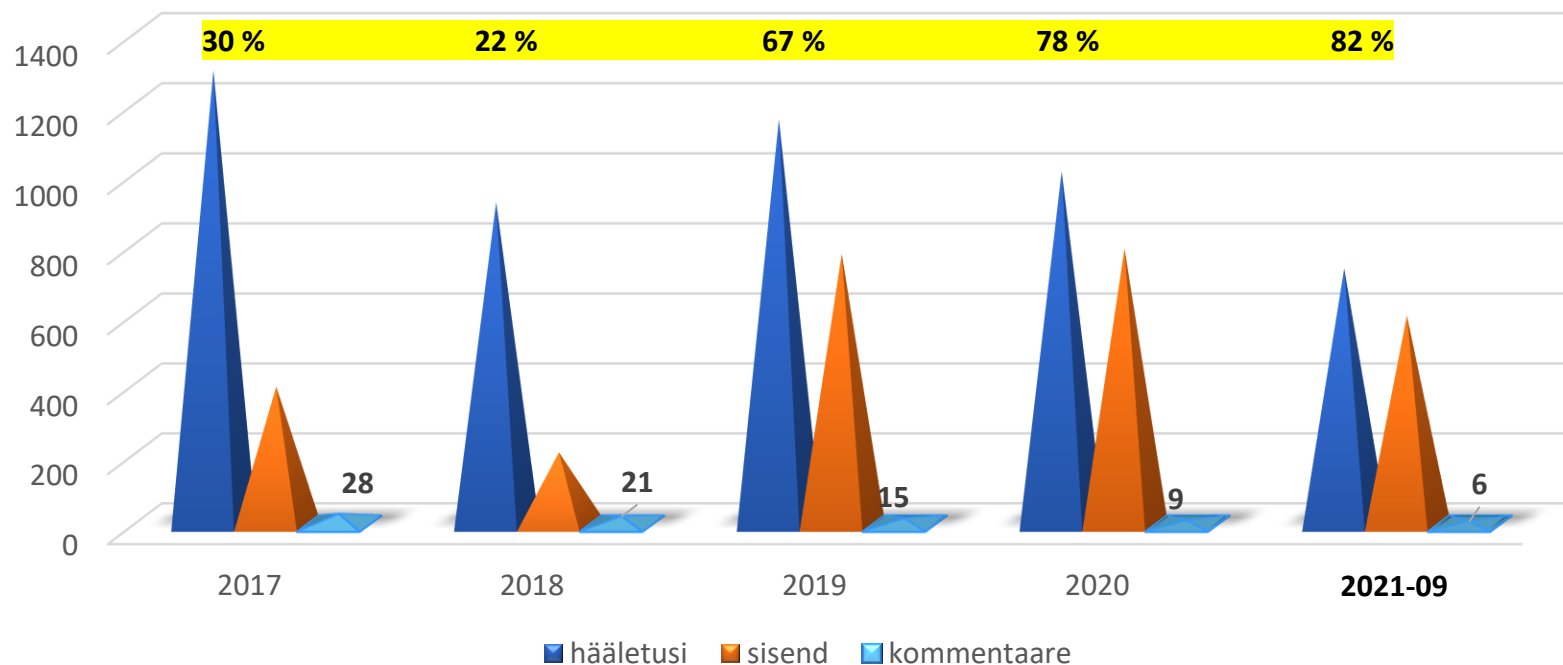
prEVS 941 Ehitustööde üldised kvaliteedinõuded.

Kütte ja jahutussüsteemid

prEVS 944 Nõuded koristamisele tervishoiuasutustes

Standardite koostamine (2/2)

Sisend Euroopa kavandite hääletamisel

Ekspertide osalemine koosolekutel:

2017: 18 eksperti 10 koosolekul

2018: 28 eksperti 12 koosolekul

2019: 19 eksperti 12 koosolekul

2020: 26 eksperti 21 koosolekul (17)

2021-09: 17 eksp. 9 koosolekul

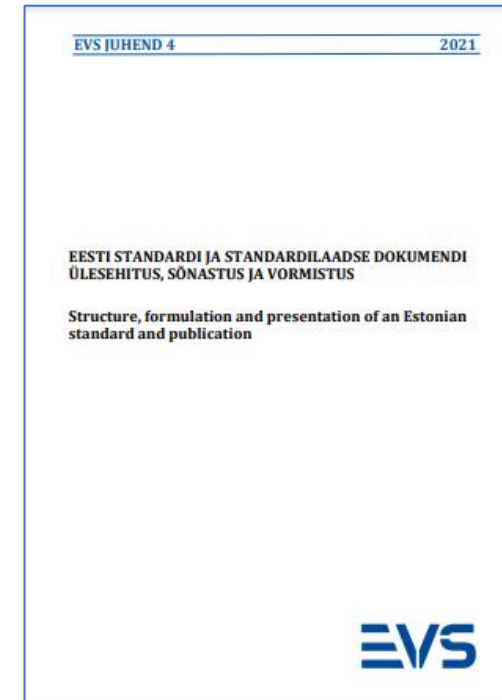

Uued juhendid

EVS JUHEND 4:2021

Eesti standardi ja standardilaadse dokumendi ülesehitus, sõnastus ja vormistus

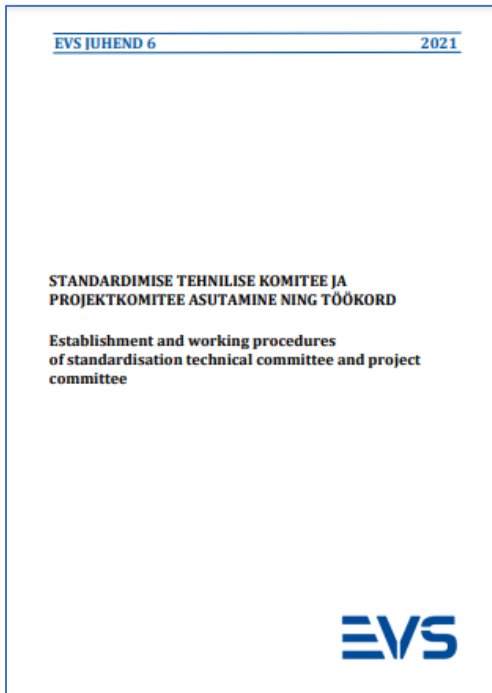
- uuendatud dokumentide tiitellehtede ja eessõnade näidised;
- korrigeeritud Eesti standardite ülesehitust EN või IEC standardi ülevõtu korral.

EVS JUHEND 6:2021

Standardimise tehnilise komitee ja projektkomitee asutamine ning töökord

- lisatud Eesti riikliku akrediteerimisasutuse õigus osaleda asjakohaste standardimiskomiteede töös;
- lühendatud komitee töös mitteosaleva liikme liikmeskonnast väljaarvamise aluseks oleva mitteosalemise aja kestust;
- eemaldatud juhendist komiteede registreerimisavalduste vormid, mis on kättesaadavad EVS.EE veebilehel.

Millega veel tegele(si)me?

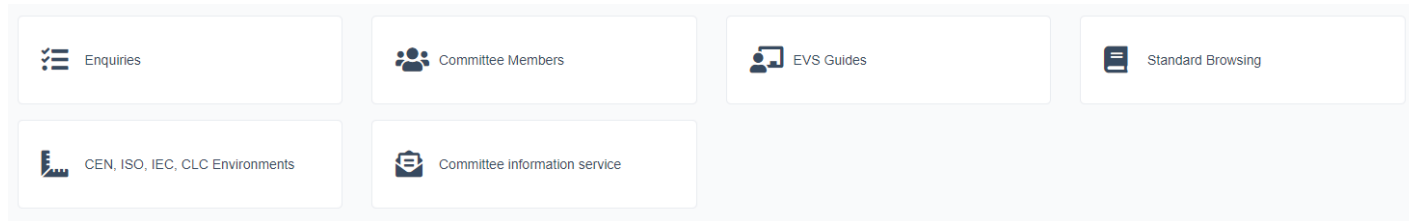

Standardite ja õigusaktide vaheliste seostega – räägib Kairi

Uute standardimisvaldkondade leidmise ja komiteede asutamisega – räägib Maarika

Mis edasi?

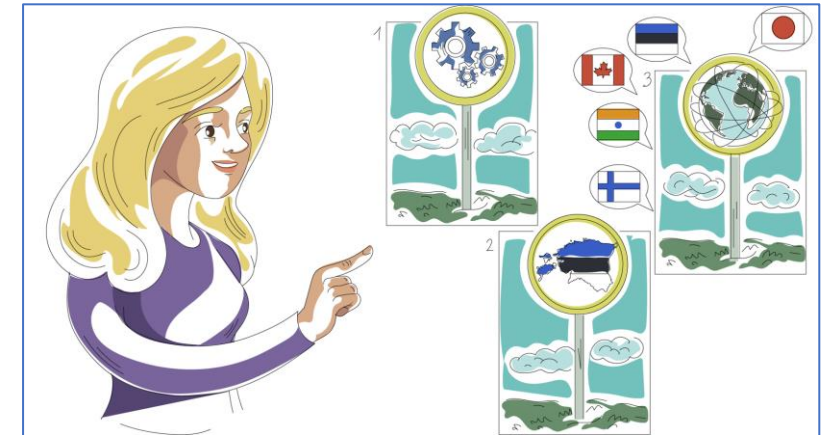

EVS Komiteede portaal

- Komitee sisehääletused
- Komitee liikmete nimekiri kontaktidega

Viited:

- EVS juhendid
- Standardite lugemine
- Komiteed infoteenus
- ESO/RSO IT vahendid

Tänan!

Õigusaktid ja standardid

KAIRI ANDRESSON-MIKKOR
STANDARDIMISSPETSIALIST

Minu töö õigusaktidega

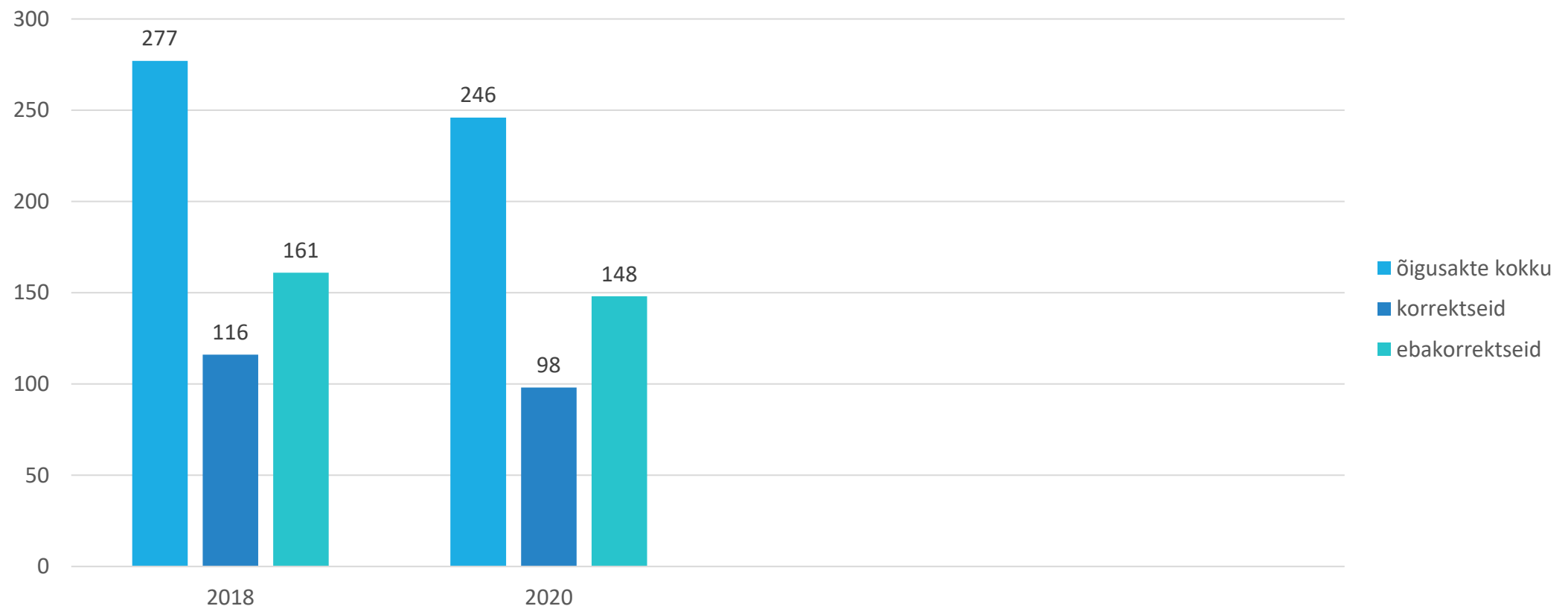
- Eesmärk monitoorida järjepidevalt Eelnõude Infosüsteemi, et Eesti õigusaktides ei viidataks standarditele valesti;
- Kui selgub, et eelnõu sisaldab vigaseid viiteid standarditele, siis koostöös MKM-iga teavitame sellest õigusakti koostajat ning vajadusel teeme ettepaneku korrektse viite formuleerimiseks.
- Kuna õigusaktide koostajaid on väga erinevaid ning vastutavad inimesed vahetuvad, siis tihtipeale on vajalik selgitada üldiseid standardimise ning viidete koostamise põhimõtteid.
- Ebakorrektsete viidete sisu võib olla väga erinev. Tegemist võib olla siseriiklikult kehtestatud kohustusliku viitega (mida seadusest tulenevalt ei tohiks olla), samas võib olla ka standardi tähises tehtud väike viga. **Vigu tehakse peamiselt teadmatusel.**

Oluliseks põhimõtteks standarditele viitamisel pean silmas seda, et standarditele viitamine õigusaktides võimaldaks seadusandjal vältida detailsete õigusaktide väljatöötamist, mida kasutajal on raske jälgida. Seadusandja võib piirduda üksnes hädavajalike nõuete ja eesmärkide määratlemisega, jättes tehniliste üksikasjade ja võimalike tehniliste lahenduste määratlemise standardite teemaks.

Kehtivate õigusaktide ülevaatus

- 2020. a suvel vaatasin üle kõigis kehtivates õigusaktides tehtud viited standarditele.
- Kui tulemusi võrrelda eelnevalt tehtud ülevaatusesga 2018.a, siis võib öelda, et mõne viimase aastaga on viidete tegemine õigusaktidesse vähenenud, kuid ebakorrektsete viidete hulk väheneb väga aeglaselt.
- Mitmed õigusaktid võivad jääda tähelepanuta, kui neid tihti ei muudeta. Seega võivad vigased viited aastaid õigusaktides esineda, kui seadusandja ei näe vajadust õigusakti muutmiseks.
- Muidugi tuleb ette ka olukordi, kus teeme ettepanekuid, kuid õigusakti koostaja pole valmis viidet standardile korrigeerima. Põhjendused selleks on erinevad.

Viimase kahe ülevaate võrdlus

Ülevaade viitamisest õigusaktides

- 2020. a ülevaate ajaks oli võrreldes eelmise ülevaatusesega 42 õigusakti kas tühistatud või siis viide standardile kaotatud. See on päris suur osa õigusaktidest. Lisaks tuleb arvestada ka seda, et analüüsitud perioodil ei lisandunud ühtegi uut õigusakti, milles oleks esmakordselt kasutatud viidet standardile.
- Ülevaatuste vahelisel perioodil oli viide standardile muutunud 18 õigusaktis, neist 11 õigusakti vormistati korrektselt, kuid 7-s esineb endiselt vigu.

Standarditele viitamise juhend

- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium koos Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega on koostanud 2020.a lõpus suunised õigusaktide ettevalmistajatele korrektseks standarditele viitamiseks.
- Vajadus juhendiks tuleneski sellest, et vigu standarditele viitamises esineb väga palju ning soovisime koondada kogu õigusaktides viitamisega seotud teemad ühte dokumenti.
- Juhendi eesmärgiks on anda suuniseid õigusaktide koostajatele, kuidas korrektselt standarditele viidata. Juhendis selgitatakse lühidalt standardi olemust ja seejärel tutvustatakse, kuidas korrektset viidet standardile formuleerida.
- Standardid on vabatahtlikud dokumendid, mille järgimine ei ole kunagi olemuselt kohustuslik. Standardi järgimise saab kõigile kohustuslikuks teha ainult õigusaktides standarditele viitamise kaudu. Siit ka vajadus selgitada, et õigusaktis ei ole lubatud sätestada kohustuslikku viidet standardile.
- Teadmiseks: Eestis reguleerib standarditele õigusaktides viitamist toote nõuetele vastavuse seadus.
- Teadmiseks: Juhendi leiab soovi korral meie kodulehelt standardimise teema alt.

Lühidalt eelmise aasta komiteede rahuloluuuringust

- Eelmisel aastal paluti komiteeliikmetel uuringu raames nimetada valdkondi, kus oleks võimalik suurendada õigusaktide ja standardite vahelist kooskõla. Kaks kolmandikku vastanutest ei osanud neid nimetada, põhjusel, et neid ei ole teada või ei omata piisavat ülevaadet.
- Loodetavasti minu tänane ettekanne andis veidi rohkem aimu õigusaktide ja standardite omavahelistest probleemidest ning tekitab mõtteid edaspidi soovi korral neile rohkem tähelepanu pöörata.

Aitäh kuulamast!

Minuga saab kontakteeruda aadressil kairi@evs.ee

Uued standardimisvaldkonnad Eestis ja väljaspool

Maarika Uusmaa
standardimiskoordinaator
maarika@evs.ee

29.10.2021

Millest täpsemalt?

- Uued Eesti komiteed (5)
- Uued Euroopa komiteed
- Uued rahvusvahelised komiteed
- Hetkel asutamishääletusel olevad komiteed

Uued Eesti komiteed

- **EVS/TK 73 Piksekaitse**

CLC/TC 81X - Lightning protection

IEC/TC 81 - Lightning protection

- **EVS/TK 74 Postiteenused**

CEN/TC 331 - Postal services

- **EVS/TK 75 Plokiahela ja hajusraamatu tehnoloogiad**

ISO/TC 307 - Blockchain and distributed ledger technologies

CEN/CLC/JTC 19 - Blockchain and Distributed Ledger Technologies

Uued Eesti komiteed

- **EVS/TK 76 Reaalmajandus**

Osalemine reaalmajanduse valdkonna standardiseerimises.

CEN/TC 434 - Electronic Invoicing

CEN/TC 440 - Electronic Public Procurement

ISO/TC 295 - Audit data services

- **EVS/TK 77 Masinaohutus**

Masinaohutuse üldpõhimõtete standardimine, mis hõlmab terminoloogiat ja metoodikat.

CEN/TC 114 - Safety of machinery

ISO/TC 199 - Safety of machinery

Uued Euroopa komiteed

- **CEN/TC 469 Animal Health** (Looma tervishoid)
- **CEN/CLC/JTC 21 Artificial Intelligence** (Tehisintellekt)
- **CEN/TC 468 Management and preservation of digital content**
(Digitaalse sisu haldamine ja säilitamine)
- **CEN/TC 467 Climate change** (Kliimamuutused)
- **CEN/TC 466 Sustainable fisheries, aquaculture and fishing gear**
(Säästev kalandus, vesiviljelus ja püügivahendid)

Uued rahvusvahelised komiteed

- **ISO/TC 308 Chain of custody** (Tarneahelad)
- **ISO/TC 336 Laboratory design** (Laboratooriumi disain)
- **ISO/PC 335 Guidelines for organizations to increase consumer understanding of online terms and conditions** (Suunised organisatsioonidele kasvatamaks tarbijates arusaamist veebitingimuste kohta)
- **IEC/TC 129 Robotics for electricity generation, transmission and distribution systems** (Robootika elektritootmise, ülekande ja jaotussüsteemide jaoks)

Uued rahvusvahelised komiteed

- **ISO/TC 315 Cold chain logistics** (Külmaahela logistika)
- **ISO/TC 334 Reference materials** (Etalonmaterjalid)
- **ISO/TC 310 Child care articles** (Lapsehooldustooted)
- **ISO/PC 337 Guidelines for the promotion and implementation of gender equality** (Suunised soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks ja rakendamiseks)

Komiteed hetkel asutamisel

- **ISO/TC Small hydropower plants (Väikesed hüdroelektrijaamad)**

Tehnilise komitee eesmärgiks on luua standardeid, mis hõlmaksid väikeste hüdroelektrijaamadega (kuni 30 MW) seotud termineid ja määratlusi, asukoha valiku planeerimisele ja ehitusele esitatavaid tehnilisi nõudeid.

Asutamisettepanek on hääletusel kuni 15.11.2021

- **ISO/TC Heat Supply Network (Soojusvarustusvõrk)**

Uue komitee eesmärk on koostada rahvusvahelised standardid, mis annaks juhised valdkonnas projekteerimiseks, süsteemide ehitamiseks ning juhtimiseks ja reguleerimiseks küttetorustiku süsteemi alusel.

Valdkonnaga on seotud Eesti komitee EVS/TK 27 Küte ja ventilatsioon

Asutamisettepanek on hääletusel kuni 08.12.2021

- **ISO/TC Menstrual products (Menstruatsioonitooted)**

Tehnilise komitee eesmärgiks on standardida hügieenitooted naistele, lähtudes nii materjalist kui ka kasutusotstarbest.

Asutamisettepanek on hääletusel kuni 31.12.2021

Aitäh!

<https://www.youtube.com/watch?v=xMByV53otbM>

Reaalajamajandus

EVS/TK 76: REAALAJAMAJANDUS

Sirli Heinsoo
Reaalajamajanduse valdkonna juht
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Eesti Vabariik

29.10.2021

halduskoormus

andmete kvaliteedi probleemid

liigne aja- ning rahakadu

REAALAJAMAJANDUSE EESMÄRK

Ettevõtjad saavad aeganõudvate haldusküsimuste asemel keskenduda oma peamisele äritegevusele ning võimalustele, mis **reaalselt väärtust loovad ja tootlikkust suurendavad**

Reaalajamajandus

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Reaalajamajandus

Koostöö

Elektrooniline identiteet

Andmemajandus

Mõtteviisi muutus

Andmete ühilduvus

Turvalisus ja privaatsus

Globaliseerimine

Uued teenused

Andmete vaba liikumine

LIHTSAM ON EFEKTIIVSEM

taustal

automaatselt

õigel ajal

terviklikult

ühtlustatult

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Reaalajamajandus

VÄHEM MURET, ROHKEM TULEMUSI

e-kviitung

e-arve

eCMR

andmepõhine aruandlus

B2B ettevõtlusandmete jagamine

toodete ja teenuste info standardiseerimine

rahvusvaheline koostöö

uued ideed

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Reaalajamajandus

DIGITAALNE ÖKOSÜSTEEM

mis lihsustab ja täiustab äriprotsesse,
võimaldades **säästa** haldus- ja tugitegevustelt ning
kasutada reaallajas andmeid **tootearenduse tõhustamiseks**

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Reaalajamajandus

VÕIMALIK MAJANDUSLIK MÕJU

2020. aastal läbi viidud uuring näitas, et reaalamajanduse lahenduste, sh e-arvete kasutamine aitaks Eestis aastas kokku hoida üle **14 miljoni töötunni ja 200 miljoni euro.**

Ainuüksi e-kviitungitele üleminekul säästaksid Eesti maksumaksjad ca **60 miljoni euro aastas**

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Reaalamajandus

EVS/TK 76: Reaalajamajandus

ÜLESANDED

Tehniline komitee on loodud 2020 aastal tegelemaks kõikide reaalajamajandusega seonduvate teemade standardimisega.

Kuna reaalajamajandus on valdkondade ülene ja lai kontseptsioon ning panustab iga algatuse puhul ka rahvusvahelisse koostöösse, siis võivad seosed tekkida üsna erinevate valdkondadega.

Hetkel osaleme Euroopa ja rahvusvahelises standardimistöös:

- Euroopa standardimisorganisatsiooni CEN tehniliste komiteede töös:
 - **CEN/TC 434 „Electronic Invoicing“** aktiivse liikmena, kus panustame nii e-arve standardi paranduste kui ka uue e-kviitungi standardi loomisega seotud tegevustesse;
 - **CEN/TC 440 „Electronic Public Procurement“**, täpsemalt eKataloogi ja eTellimuste info standardiseerimise töö peegeldajana.
- Rahvusvahelise Standardimisorganisatsiooni ISO tehnilise komitee töös:
 - **ISO/TC 295 „Audit data services“** vaatlejaliikmena.

Nimi	Asutus	Roll
Margus Tammeraja	ERK	esimees
Sirli Heinsoo	MKM	sekretär
Mirjam Suurekivi	Rahandusministeerium	ekspert
Marika Taal	Rahandusministeerium	ekspert
Andres Lilleste	ITL	ekspert (CEN/TC 434 esindaja)
Ahti Allikas	ITL	ekspert
Kuno Peek	Telia Eesti AS	ekspert
Teet Kerem	Eesti Pangaliit	ekspert
Meelis Nurk	Eesti Pangaliit	ekspert
Arvo Tambek	GS1	ekspert (CEN/TC 440 ekspert)
Marit Vooremäe	Eesti Kaupmeeste Liit	ekspert
Valdek Järvpõld	ERK	ekspert (ISO/TC 295 ja CEN/TC 440 ekspert)
Annika Goroško	Swedbank	ekspert

E-KVIITUNG (2025)

E-kviitungite laialdaseks kasutusele võtuks:

- E-kviitungi EL standard ja EVS tehniline komitee (käimasolev tegevus; eeldatav valmimine 2022 I PA)
- E-kviitungi teenusemudel Eestis (töö eeldatav valmimine dets 2021) ja piiriüleselt (EK lepingu eeldatav sõlmimine dets 2021)
- Takistused ja lahendused (kasutajavaade) – MKF töögrupi raport + kommunikatsioonistrateegia järgmisteks aastateks
- ITL e-arvete ja reaalajamajanduse töörühm (tehniline kompetents)
- Õiguslik analüüs ja soodustavad muudatused seadusandluses (2022/2023)
- Potentsiaalsed toetusmeetmed 2022-2024

Strateegilised partnerid: MKF töögrupp, EVS TK 76 reaalajamajanduse tehniline komitee, ITL e-arve töörühm

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Reaalajamajandus

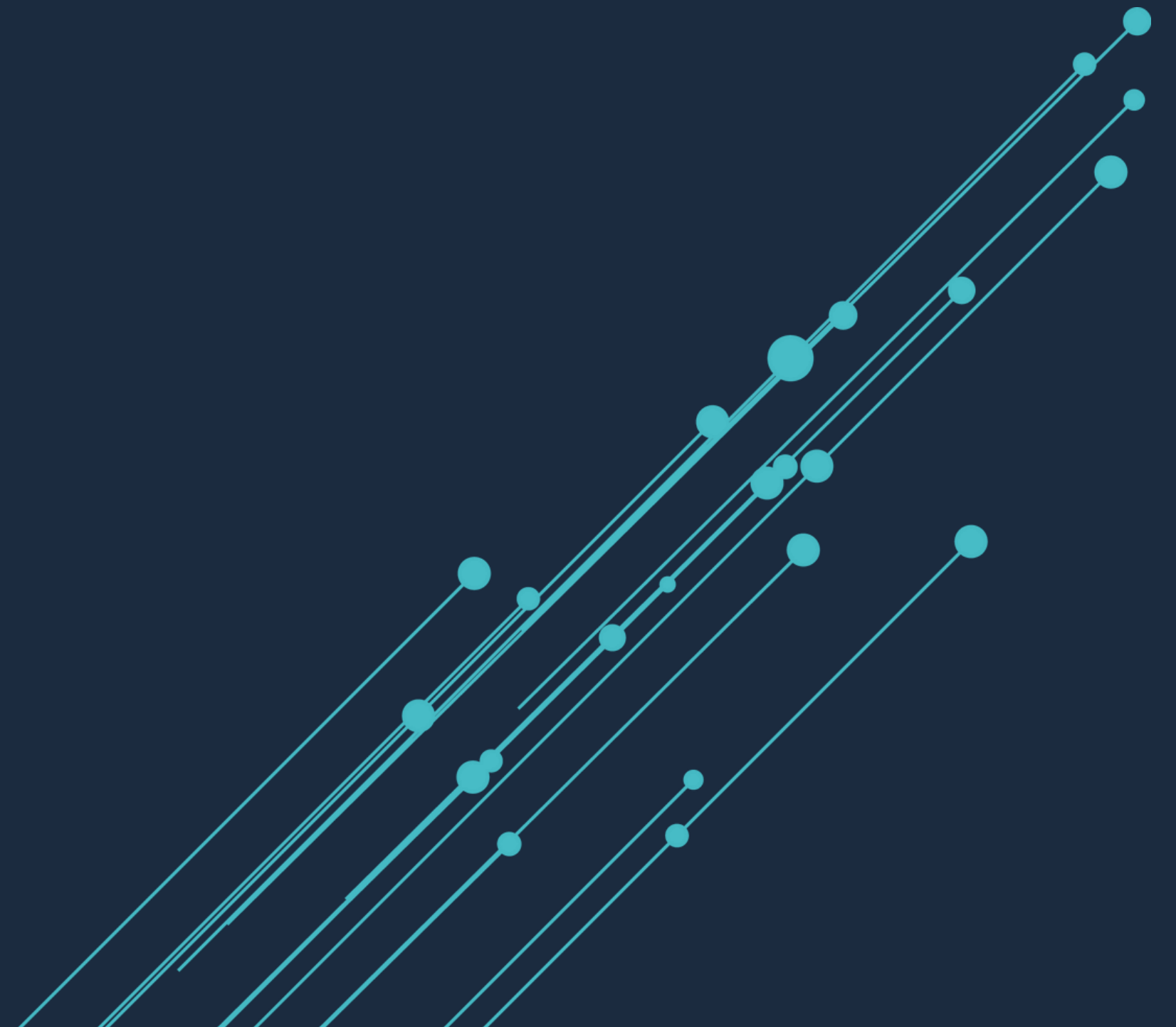

Reaalajamajandus

AITÄH! KÜSIMUSED

Sirli Heinsoo
Reaalajamajanduse valdkonna juht

sirli.heinsoo@mkm.ee
<http://realtimeeconomy.ee/>

TÄNUD !!!

